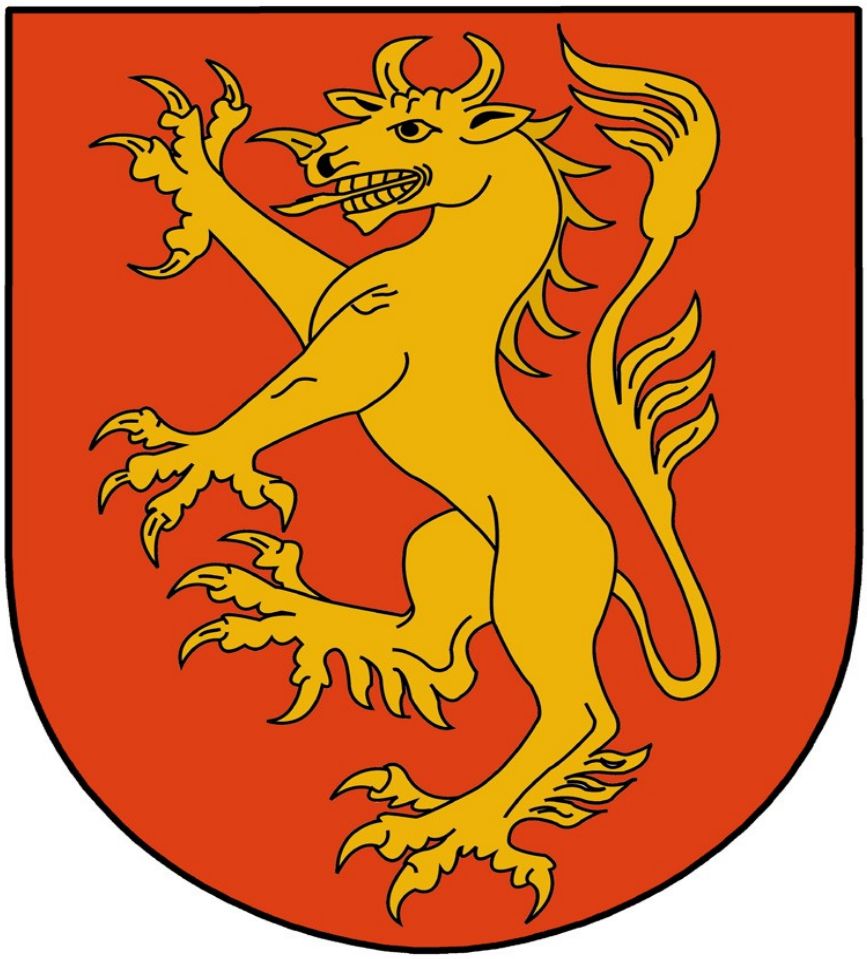

Skånska Akademiens Verksamhetsberättelse 2024

Kultur och Humor

LEDAMÖTER 2024	Område/Motto
Stol nr 1, Niklas Törnlund	Poet & musiker
Stol nr 2, Anne Landin	Professor, byggproduktion
Stol nr 3, Jonas Frykman	Etnologi
Stol nr 4, Peder Lamm	Konstigheter ur konstens värld
Stol nr 5, Cecilia Nelson	Konst & konstliv
Stol nr 6, Bo Lundgren	Finans och politik
Stol nr 7, Kaeth Gardestedt	Allehanda kultur & Kanelbullar
Stol nr 8, Gunnar Jansson	Not och Ton
Stol nr 9, Cajsa Sjöberg	Latin
Stol nr 10, Ulf Körner	Telecom & sånt
Stol nr 11, Anna Alsmark	Författare & journalist
Stol nr 12, Nina Eldh	Kommunikation & medier
Stol nr 13, Vakant	Vakant
Stol nr 14, Martin Martinsson	Musik & kultur
Stol nr 15, Bengt Knutsson	Österländska språk
Stol nr 16, Peter Linde	Astronomi
Stol nr 17, Henrik Andersson	Press, information, journalistik
Stol nr 18, Leif Hjärre	Egyptologi & snickerihistoria
Stol nr 19, Cajsa S. Lund	Musik & arkeologi
Stol nr 20, Vakant	Vakant
Stol nr 21, Elsa Trolle Önnerfors	Jurist, historiker, rättshistoriker

Korresponderande ledamöter

Marianne Dock, Urban Emanuelsson, Lars Magnar Enoksen, Torbjörn Fagerström, Göran Hermerén, Sixten Nordström, Bertil Svensson.

Hedersledamöter
Anneli Hulthén, Leif Paulsson, Stig Persson, Göran Tunhammar, Klas Östergren.

Angående nya ledamöter
År 2024 valdes Elsa Trolle Önnerfors (jurist, historiker, rättshistoriker) in som ledamot av Skånska Akademien och erhöll Stol 21.

Akademiens Invalsgrupp (bildad hösten 2023), som utgörs av Gunnar Jansson, Ulf Körner (sammankallande) och Kaeth Gardestedt, har uppdraget att framöver lägga fram förslag på två ledamotskandidater. Akademiens alla ledamöter är också välkomna att till Invalsgruppen sända förslag på nya ledamöter, som kommer att diskuteras vid kommande möten.

AKADEMIENS PRESIDIUM
Director, Martin Martinsson (även ceremonimästare)
Prodirector, Ulf Körner
Secretaria, Cajsa S. Lund
Prosecretaria, Anna Alsmark
Cancellarius, Peter Linde

Presidiet har planerat och förberett olika Akademiärenden vid fyra tillfällen, samtliga på Grand i Lund:
29/1, 22/4, 26/8, 21/10

VALBEREDNING
Jonas Frykman, Peder Lamm (sammankallande), Cecilia Nelson.

REVISOR
Bengt Knutsson

MÖTEN 2024 (Grand Hôtel, Lund)

Årsmöte
12 februari kl. 17 (mötenr 548)

Vid årsmötet fastställdes Verksamhetsberättelsen för 2023 och den ekonomiska redovisningen för 2023 (som delades ut vid mötet av Cancellarius Peter Linde) samt revisionsberättelsen, som lästes upp av revisor Bengt Knutsson. Enligt bokslutet var Akademiens tillgångar vid 2023 års slut 193,919:57 kr.

Valberedningens sammankallande, Peder Lamm, kunde meddela att man föreslog omval (2 år) av Secretarius (dvs. av Secretaria Cajsa S. Lund) och Cancellarius (Peter Linde) medan till ny Prodirector valdes Ulf Körner. Samtliga tackade för förtroendet.

Till Revisor (1 år) återvaldes Bengt Knutsson och till Valberedning återvaldes sittande, dvs. Jonas Frykman, Peder Lamm, och Cecilia Nelson.

Ordinarie möten
12 februari (mötenr 549)
13 maj (mötenr 550)
9 september (mötenr 551)
4 november (mötenr 552)

Miniföreläsningar vid Akademiens möten
13/5 Elsa Trolle Önnerfors (ny ledamot) presenterade sig för Skånska Akademien i form av en miniföreläsning.
9/9 Peter Linde: *Vad händer på solen?*
4/11 Martin Martinsson: *Science Village Hall*.

NY BOK: *Skånska Paradoxer*

Vid årsfesten den 9 mars presenterades Skånska Akademiens nya bok, antologin *Skånska Paradoxer*, som kom i stort sett rykande färsk från tryckeriet. Se vidare nedan.
Fjorton författare, varav flera är ledamöter av Akademien, har bidragit med texter men även externa gästförfattare medverkar. Redaktörer är Anna Alsmark, Jonas Frykman och Niklas Törnlund.

ÅRSFEST
Skånska Akademiens & Vänföreningens Årsfest ägde rum den 9 mars i Stora Salen på Grand Hôtel i Lund med start kl. 17:00. Den inleddes med att Akademiledamoten professor **Jonas Frykman** presenterade Skånska Akademiens nya bok, antologin *Skånska Paradoxer*. Han gav en inblick i bokens innehåll och samtalade med några av de medverkande författarna, som också svarade för kortare muntliga framträdanden. Medeltida musik, som det berättas om i boken, framfördes av **Ute Goedecke & Per Mattsson** från Ensemble Mare Balticum.

Under rubriken *Strövtåg bland Skånes dialekter* höll därefter **Mathias Strandberg**, fil. dr i nordiska språk och forskningsarkivarie vid Institutet för språk och folkminnen, ett föredrag om skånska dialekter och ortnamn.

Därefter följde bubbel med snacks, mingel – och en måltid, som bestod av förrätt, varmrätt och en av Grands hyllade desserter, hemlagad moussetårta, samt kaffe.

Avslutningsvis följde *Stjärnmusik* med pianovirtuosen och professorn **Hans Pålsson**, en av vår tids största svenska pianister. Han både spelade och talade - det senare i form av dialog med Akademiledamoten och poeten **Niklas Törnlund.**

AFTER WORK – Skånska Akademien föreläser i samarbete med Vänföreningen och Grand Hôtel, Lund kl. 18:00-19:30 i Piratensalen
Denna föreläsningsserie, öppen för alla och med fri entré, initierades år 2018 av Director Martin Martinsson. Skånska Akademien och Vänföreningen svarar för föreläsare medan

Grand svarar för tillgång till Piratensalen och till vinbar i Piratenfoajén. Tre After Work genomfördes år 2024, nämligen:

15 april, **Jan Samuelsson (**journalist och dokumentärfilmare): *Skåne:100 år med nazism myter och fakta.*

16 september, **Eva Tornberg** (professor emerita i livsmedelsteknik vid Lunds universitet): *Köttets lusta – eller hur man får biffen mör!*

Max Granström (vd för Visit Skåne): *En stabil Skånebild i en rör(l)ig värld.*

18 november, **Mats Hägg** (före detta kriminalkommissarie vid Polisen i Region Syd och Nationellt Forensiskt Centrum): *DC3:an – en kriminaltekniker berättar.*
Elsa Trolle Önnerfors (docent i rättshistoria vid Lunds universitet): *Besvärliga fruntimmer! Sveriges första kvinnliga jurister.*

MITTELENDAGEN – ÅRETS MEDELPUNKT I HÖÖR

Detta evenemang startade 2009 och har sedan dess arrangerats varje år med undantag för 2022. Prisutdelning samt lunch ägde åter rum på Åkersberg i Höör efter att år 2023 ägt rum på Kulturhuset Anders i Höör.

Huvudsaken på Mittelendagen är utdelandet av Akademiens vandringspris *Årets Medelpunkt.* År 2024 tilldelades trädgårdsmästaren och TV/Radio-profilen **John Taylor** utmärkelsen. Director Martin Martinsson delade ut priset och svarade för ett spännande samtal med John Taylor. Efter detta gav världsgitarristen Göran Söllscher en konsert. Avslutningsvis följde en lunch.

NYHETSBREV FRÅN DIRECTOR

Director har under året via e-post sänt till Akademiens ledamöter och till Vänföreningens styrelse fyra brev om vad som tilldragit sig haver och vad som planeras ske år 2024 inom ramen för Skånska Akademien. Dessa brev är daterade: 3/3, 18/3, 6/6, 24/9

ARBETSGRUPPER

Årsfester
Kaeth Gardestedt, Ingela Jacobsson (Sekreterare i Vänföreningen), Anne Landin och Martin Martinsson (sammankallande)

After Work
Ulf Körner, Bo Lundgren och Martin Martinsson (sammankallande).

Nya ledamöter
Kaeth Gardestedt, Gunnar Jansson och Ulf Körner (sammankallande).

Sociala medier
Kaeth Gardestedt (sammankallande), Peder Lamm och Peter Linde.

Höör
Den grupp som i Höörs perspektiv arbetar med evenemanget *Mittelen,* där bland annat Akademiens vandringspris Årets Medelpunkt delas ut, består av Marlene Hassel (destinationsutvecklare i Höörs kommun). Sara Horvath (kulturstrateg i Höörs kommun) och Martin Martinsson (sammankallande).

PÅGÅENDE PROJEKT

Humorpris - att delas ut 19 maj 2025
Ett sådant pris – i samverkan med Sparbanken Skåne – började diskuteras som idé redan år 2022 vid olika möten och var också ett väsentligt ärende på agendan vid Akademiens möten år 2023. Vår ledamot Bo Lundgren, ordförande i Sparbanksstiftelsen, kunde då (2023) bekräfta att styrelsen för Sparbanksstiftelsen Finn liksom Sparbankens VD fann idén med ett Skånskt Humorpris alldeles utmärkt. ”Kultur behövs för att kunna överleva!” Mottagaren behöver inte vara skåning men ska ha en klar skånsk anknytning. Det är väsentligt att det första humorpriset (av tänkta utdelningar under fem år framöver) ska kännas rätt och riktigt. En **styrgrupp,** som arbetar med ramarna, bildades under hösten 2024 där bland annat Director Martin Martinsson och Bo Lundgren ingår samt representant för Sparbanken Skåne och för Sparbanksstiftelsen och därtill eventspecialisten Eleni Cronström. Styrgruppen hade sitt första möte den 7 oktober 2024. Det betonades att Styrgruppen måste kunna besvara och motivera varför detta humorpris delas ut.

Också en **prisjury** bildades under hösten 2024 – och den är suverän i sitt beslut. Den består av Pehr Andersson (välkänd spexare, karnevalsgeneral 1986, arvoderad ordförande i juryn), Cajsa Jönsson (från Anagram), Valle Westesson (komiker), Anders Liljeqvist (Radio Kristianstad), Emelie Löfmark (VD för Nöjesteatern), Björn Ovander (bankchef Sparbanken Skåne) och, som Skånska Akademiens representant, Elsa Trolle Önnerfors. Juryn hade sitt första möte den 28 november. Också Martin Martinsson och Bo Lundgren deltog då i mötet.

Priset kommer att utgöras av 150 000 kronor. Planerad tidpunkt för utdelandet är således den 19 maj 2025 och ska äga rum i Stora Salen på Grand Hôtel i Lund (Grand är en samarbetspart i sammanhanget). Cirka 100–140 inbjudna personer beräknas vara med om prisutdelningen och därtill njuta av mat och underhållning. Kontakt med och information till media är i sammanhanget synnerligen viktigt.

Videofilm om bronslurar – gåtfulla och magnifika blåshorn från Skandinaviens bronsålder!
Inom ramen för Skånska Akademiens aktiviteter påbörjades i november 2024 inspelningen av en videofilm om bronslurar, de mest uppmärksammade ljudinstrumenten från det forntida Skandinavien. De bronslurar som används är rekonstruktioner av två fynd av bronslurar som hittats i Brudevaelte mosse i Danmark. Också en rekonstruktion av en bronslur hittad i Gullåkra mosse invid Uppåkra används. Berättare i filmen, även manusförfattare, är musikarkeolog Cajsa S. Lund, ledamot av Akademien. Bronslurarna trakteras av Stefan Wikström och Fredrik Persson från Ensemble Mare Baltium, som är Musik i Syds ensemble för tidig musik.

Det rör sig om ett omfattande projekt, inte minst vad gäller inspelning, klippning, redigering, produktion, etcetera, vilket ett professionellt produktionsföretag svarar för. Videofilmen bekostas av donerade medel och beräknas vara klar under våren 2025. Skånska

Akademien blir projektets ägare genom att det ekonomiska bidraget har inbetalts till Akademien.

EKONOMI
Den 1 januari 2024 var Akademiens tillgångar 193,919:57 kronor och den 31 december 2024 var tillgångarna 209,630:22 kronor.
Mer information finns i den ekonomiska årsberättelsen.

SKÅNSKA AKADEMIENS VÄNFÖRENING
Skånska Akademien har under året haft ett nära och fruktbart samarbete med Vänföreningen. Director är alltid, enligt Vänföreningens stadgar, Akademiens representant i Vänföreningens styrelse. Denna består av **Göran Alvek**, ordförande, **Martin Martinsson**, representant för Skånska Akademien, **Ingela Jacobsson**, sekreterare och redaktör för Notifikationer, **Catherine von Arnold**, kassör, **Eva Dagnegård**, ansvarig för Vänföreningens hemsida samt **Anders Reisnert** och **Annette Lundfall.**

Vänföreningens digitala medlemsblad *Notifikationer*, som blivit ett framgångsrikt, väldesignat och alltmera innehållsrikt skriftalster i färg, kom år 2024 ut med fyra nummer (Nr 16, 17, 18, 19). För närmare uppgifter om Vänföreningen hänvisas till dess Verksamhetsberättelse för 2024.

Malmö den 28 januari 2025

Martin Martinsson
Director